

SVENSKA
FÖRLÄGGARE
FÖRENINGEN

SVENSKA
BOKHANDLARE-
FÖRENINGEN

2020-03-20

Kulturministern Amanda Lind
Riksdagens kulturutskott

Fortsatt försäljning av fysiska böcker under Coronapandemin

Vi förstår att den mycket svåra situation vi nu som samhälle befinner oss i påverkar i stort sett alla delar av närings- och kulturliv. Riskerna för bokbranschen med författare, förlag och bokhandel är också stora och vi är angelägna om att bokbranschen får det stöd som nu behövs för att kunna överleva Coronapandemin och dess följdverkningar.

Bokhandeln måste fortsatt kunna hålla öppet och sälja/distribuera böcker till kunderna. Fyra böcker av tio säljs via bokhandeln och stoppas försäljningen av böcker via den kanalen påverkas inte bara det ledet utan alla led bakåt i kedjan från förlag till författare.

Många författare drabbas nu hårt av inställda evenemang och framträdanden av olika slag och av kraftigt sjunkande upplagor ut ur butikerna. Deras ekonomi är i många fall skör varför både evenemangsintäkter och royaltyintäkterna från försäljning av fysiska böcker är en viktig inkomstkälla. Redan nu noterar bokhandeln såväl besökstapp som försäljningstapp. Den senaste veckan, som var bokreans finalvecka och generellt sett är en god försäljningsvecka, sjönk försäljningen med 20–30 procent. Förlagen kan också redan nu notera nollade beställningar från bokhandeln vilket får ekonomiska återverkningar också för dem, inte minst för mindre oberoende förlag. Vi kommer följa detta noga men ser redan olycksbådande tendenser som på lång sikt kan få mycket stora konsekvenser för hela branschen.

Om regeringen stänger förskolor och skolor kommer många butiker inte kunna hålla öppet. Också det kommer förstås ekonomisk påverka hela branschen. I ett sådant skede kommer även distributionsleden för all fysisk bokhandel, inklusive internetbokhandeln, att drabbas mycket hårt.

Mot ovanstående bakgrund föreslår vi:

Riktat stöd till författare införs vilka tappar inkomster när evenemang och författarbesök av olika slag inte kan genomföras och försäljningen bromsas/stoppas upp genom att butiker tvingas stängas/dra ned sin verksamhet. Detta kunde ske genom ökat stöd till Författarfonden.

Riktat stöd till bokhandeln som nu tappar försäljning och i närtid kan komma att tvingas stänga. Detta gäller såväl de oberoende bokhandlarna som bokhandelskedjorna. Detta kunde ske genom möjlighet att söka statligt stöd från Kulturrådet som då måste få särskilda medel för detta.

Stöd till förlag och bokhandel för att undvika uppsägningar av personal. Detta kan t ex. ske genom införande av statliga lönebidrag riktat till förlag och bokhandel.

Sedan länge har förlagen önskat en **förstärkning av litteraturstödet**. I det läge vi är i nu är detta inte högst prioriterat men på sikt, efter det akuta läge vi är i nu, kommer stödet att behöva ökas för att säkra fortsatt utgivning med kvalitet, bredd och mångfald.

Riktat stöd till mindre oberoende/nischade förlag. Detta kunde ske genom ökade statliga medel till Kulturrådet för förlag att söka.

Uppdrag och medel ges till Kulturrådet för att **stärka läsfrämjandet** via t ex. skolornas och bibliotekens webbplatser.

Den kedja som bokbranschen representerar – från författaren till läsaren – är på liknande sätt som media och den fria journalistiken central för samhället och för att den även i framtiden ska kunna vara stark och levande behövs nu stöd och åtgärder. Litteraturen behövs alltid och särskilt i tider av oro. Nu är tid för eftertanke och läsning, nu är tid för boken för förströelse, perspektiv, tröst och förkovran. Och förståelse för hur vi och vår omvärld fungerar

Vi önskar få träffa kulturministern så snart som möjligt och diskutera hur staten kan hjälpa bokbranschen att överleva dessa svåra tider. Det som förloras nu riskeras att inte kunna byggas upp igen.

Med vänliga hälsningar

Eva Gedin, ordförande
Svenska Förläggareföreningen Ek för

Maria Hamrefors, ordförande
Svenska Bokhandlareföreningen